Lietas Nr. C28404513
Lietas arhīva Nr. C-4045-13/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 25.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa

2013.gada 25.oktobrī Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ mazā apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 5.septembrī /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir triju bērna tēvs. Bērni dzīvo ar prasītāju un atrodas prasītājas apgādībā. Lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus bērnu uzturam katram Ls 50,00 apmērā līdz pilngadības sasniegšanai. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

2013.gada 9.oktobrī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā (lietas lapa 19-21).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots 2013.gada 9.oktobrī (lietas lapa 25).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. C/ dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka atbildētājs ir nepilngadīgā bērna tēvs (lietas lapa 13).

No lietas materiāliem pievienotās /pers. D/ dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka atbildētājs ir nepilngadīgā bērna tēvs (lietas lapa 14).

No lietas materiāliem pievienotās /pers. E/ dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka atbildētājs ir nepilngadīgā bērna tēvs (lietas lapa 15).

Civillikuma 177.pants nosaka, ka vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar savu mantas stāvokli uzturēt bērnus. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar kādu no vecākiem.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Atbilstoši šī likuma 10.panta pirmajai daļai, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Tāpat arī ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka dalībvalstis atzīst katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecāku (-iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2012.gada 30.novembra noteikumu Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundu tarifa likmi" 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 200 latu.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir jānodrošina dēla /pers. C/ uzturam Ls 50,00 ik mēnesi, dēla /pers. D/ uzturam Ls 50,00 ik mēnesi, meitas /pers. E/ uzturam Ls 50,00 ik mēnesi.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka, iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu kā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja. Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (Ls150x12=Ls1800) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu ir Ls 237,00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi, t.i. ar prasības pieteikuma un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi sastāda Ls 3,94 (lietas lapa 2), kuri saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja piedzenami valsts labā.

Tomēr, ņemot vērā atbildētāja materiālo stāvokli, to, ka viņam piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss (lietas lapa 22), tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, atzīst par iespējamu pilnīgi atbrīvot viņu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, nosakot, ka tie ņemami uz valsts rēķina.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu un Civilprocesa likuma, 42.panta ceturto daļu, 193.pantu, 250.^{25} pantu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", tiesa

n o s p r i e d a :

prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00** katru mēnesi, **sākot no 2013.gada 5.septembra** līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt no bērna 7 gadu vecuma līdz pilngadībai līdzekļi bērna uzturam piedzenami ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00** katru mēnesi, **sākot no 2013.gada 5.septembra** līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt no bērna 7 gadu vecuma līdz pilngadībai līdzekļi bērna uzturam piedzenami ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **meitas /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00** katru mēnesi, **sākot no 2013.gada 5.septembra** līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt no bērna 7 gadu vecuma līdz pilngadībai līdzekļi bērna uzturam piedzenami ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša

darba algas.

Atbrīvot /pers. B/, personas kods /personas kods/, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 25.oktobra – Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese M.Miltiņa